

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,65 zł.
Z adresem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odroczeniem	3,00 "
kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odroczeniem	8,47 "

Szablony i inne wypadki zważają Wydawnictwo o dostarczaniu numerów bez swrota części
— — kwoty abonamentowej. — —

OGŁOSZENIA:

na 4 i więcej 6 lin. od wiersza mm. lub jego
miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr.
Dla W. M. Gdańsk te same linie w gdań-
skich. Wskazania i ogł. skomplikowane o
20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne
tylko w walucie lokalnej. Terminowego ogłoszenia
— — — — — się nie gwarantuje. — — — — —
Opisane przyjmują się do godz. 9 przed poł.

Plątek: † Lucji i Otylli
Sobota: Dyoskora i Herona

CHOJNICE, sobota dnia 14 grudnia 1929 r

Stonka wschód 8, 5 zachód 15 44
Księżyc wschód 13,47 zach. 8,54

Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza o położeniu rolnictwa pomorskiego i konieczności jego ratowania Uchwały powzięte na posiedzeniu z dnia 9 bm.

(Korespondencja własna.)

Toruń, dnia 11 grudnia 1929 r.

W dniu 9-go grudnia 1929 roku w sali b. Izby Przemysłowo Handlowej w Toruniu, odbyło się posiedzenie Rady Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza.

Zebrań to było zebraniem konstytucyjnym Rady, gdyż do tej pory instytucja ta istniała jako Tymczasowa Rada Zrzeszeń Gospodarczych. Prezesem Rady wybrany został jednomyślnie Pan Dr. Leon Janta — Połczyński, wice-prezesami p. Tadeusz Marchlewski i p. Kazimierz Rolewski. Na konstytucyjnym zebraniu Rady uchwalono również jej regulamin, podpisany przez reprezentantów wszystkich dziedzin życia gospodarczego Pomorza, a to rolnictwa, przemysłu, handlu, rzemiosła, bankowości i spółdzielczości.

Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza nie przedstawia w danej chwili pozytywnego programu gospodarczego Pomorza, jako wymagającego bardzo poważnych studiów i należytego opracowania. Przystępując z należytem zrozumieniem do wykonania tego, tak poważnego zadania, Rada wysuwa narazie kilka postulatów, wymagających natychmiastowej realizacji, uznając, że mają one jedynie znaczenie paljatywowe.

Rada przyjęła następujące zasady swej pracy:

- 1) Rada pomija sprawy ogólnie - państwowe w interesie większego uwypuklenia spraw specyficznie pomorskich. Ogólnie - państwowe Rada będzie poruszać tylko o tyle, o ile na Pomorzu bardzo drastycznie się zaznaczają.

- 2) Rada wysuwa przede wszystkim sprawy ważniejsze, ażeby nie utonęły w wielkiej ilości dezyderatów drugorzędnych.
- 3) Podobną selekcję przeprowadza Rada w kierunku nagłości spraw, odsuwając mniej nagłe na później.

Na temże zebraniu przyjęto między innymi następujące rezolucje:

W obronie granic Pomorza

Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza stwierdza, że **nieustające kwestjonowanie granic Pomorza** przez mniej lub więcej poważne czynniki zagraniczne, mające pomiędzy innymi na celu niepokojenie życia gospodarczego Pomorza i odstręczenie niepolitycznego kapitału od lokat na Pomorzu wymaga poważnej i energicznej przeciwwagi tak rządu jak i społeczeństwa.

Sprawy kredytowe

1.

Rada Zrzeszeń Gospodarczych stwierdza, że **konwersja wekslowych długów rolniczych na kredyt stały, oparty na hipotece, z amortyzacją co najmniej 10-letnią jest koniecznością.**

Uzasadnienie.

Obecne kredyty gospodarstwa krajowego są **faktycznie długiem stałym**, gdyż z bieżących dochodów tylko nieznaczny procent rolników jest w stanie ten kredyt zwrócić. W rzeczywistości zatem Bank Gospodarstwa Krajowego był zmuszony po pewnym czasie kredyt ten albo i większy rolnictwu zwracać. Powstaje wszakże pomiędzy jedną a drugą pożyczką międzyczas kiedy rolnictwo jest zmuszone za lichwiarskim procentem dłużyć sumę pokazać. Koszta tego międzyczasu są czasem wyższe jak procenta za całe 9 miesięcy kredytu Banku Gosp. Krajowego. Oprócz tego rolnicy przez ciągły niepokój i konieczność szukania pożyczek są odrywani od pracy zawodowej.

I kredyty pod zastaw nie mogą zaradzić potrzebie kredytowej rolnika, gdyż są epoki (a w tym roku epoka ta nastąpi już najpóźniej w marcu gdzie rolnik niczego już do zastawienia niema). **Zapotrzebowanie tego typu stałego kredytu dla większej własności pomorskiej wynosi co najmniej 15 milionów złotych.** Dla ilustracji dodaje się, że specjalne świadczenia rządu niemieckiego dla jego kresów wschodnich (Prusy Wschodnie) wyniosły 150 milionów RM. (Sofortprogram) **Rolnictwo niemieckie na Pomorzu zostało poparte zagranicznymi kredytami hipotecznymi w wysokości 41,767,749,— złotych.** Zagranica udziela w celach politycznych pożyczek długoterminowych hipotecznych na 6 do 7 procent, w wysokości do 90 procent wartości szacunkowej majątku. Ażeby przeciwdziałać tej akcji należy bezwzględnie uruchomić odpowiedni kredyt ze strony Polski, chociażby w drodze zrobienia wyjątku dla Pomorza.

2. Państwowy Bank Rolny w Grudziądzu ściąga rocznie około 5 milionów złotych rent z gospodarstw rentowych. Biorąc pod uwagę konieczność nowego zagospodarowania się nowych osadników na Pomorzu z powodów państwowych, pieniądze te powinny bezwzględnie wracać do osadników pomorskich. Gospodarstwa zaś obciążone rentami zwaloryzowanymi na 43 procent potrzebują dłuższej terminowej (ca 3-letniego) kredytu na podstawie skryptów dłużnych na ulgowej stopie 5 proc.

3.

Podkreślając pierwszorzędność w tym zakresie Pomorza, należy rozciągnąć na teren całego Pomorza uprawnienie, jakie ma agentura P. B. R. w Gdyni na udzielenie krótkoterminowego kredytu z oprocentowaniem 6 procent w stosunku rocznym, prelinując na ten cel 10.000.000 zł.

4.

Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza stwierdza, że **załamanie się rolnictwa na Pomorzu pociągnęłoby za sobą załamanie handlu, rzemiosła i w dużej mierze przemysłu.** Niezależnie wszakże od sanacji położenia gospodarczego rolnictwa, zarówno dla handlu jak i dla rzemiosła konieczną jest natychmiastowa pomoc kredytowa, w formie zasilenia instytucji, rozprowadzających kredyt w tych gałęziach życia gospodarczego. Kredyty te są tem bardziej potrzebne, gdyż z chwilą ratyfikacji traktatu polsko - niemieckiego należy się spodziewać napływu obcego elementu, pierwszorzędnie wyposażonego w finansowe i techniczne warunki

Sprawy podatkowe

Rada Zrzeszeń Gospodarczych stwierdza, że wymiar podatku dochodowego nastąpił w tym r. na podstawie szablonu od rzeczywistości oderwanego i wykazał rezultaty po części tak absurdalne że **ściągnięcie tego podatku równałoby się w wielu wypadkach ruinie podatnika.** Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza uważa za konieczność **wstrzymanie egzekucji podatku dochodowego**, oraz dodatków komunalnych, aż do rozstrzygnięcia Komisji Odwoławczej, co najmniej w tych wypadkach gdzie wymiar tegoroczny przekroczył wymiar przeszłoroczny.

Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza uważa za **ściągnięcie rat podatku majątkowego w bieżącym kryzysowym roku za niemożliwe.**

Odnośnie do spraw państwowego podatku przemysłowego Rada postanawia odłożyć dysku

sję do przyszłego posiedzenia, celem dokładniejszego sprecyzowania odnośnych postulatów, mających tak doniosłe znaczenie dla przemysłu, handlu i rzemiosła.

Budżety związków komunalnych

Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza, uważa, że **wzrastający stale rozwój budżetów komunalnych winien być wstrzymany.** Budżety komunalne na rok bieżący powinny być obniżone o 25 procent.

Ubezpieczenia społeczne

Odnośnie do sprawy ubezpieczeń społecznych przeciw którym Rada zasadniczo nie występuje, jednak stwierdza, że **obciążają one gospodarstwo zupełnie niewspółmiernie do jego dochodowości i świadczeń na rzecz ubezpieczonych.** W szczególności Kasy Chorych, stanowiące główną część ubezpieczeń, prowadzą politykę inwestycyjną stojącą w rażącej sprzeczności do koniecznej na wszystkich polach oszczędności. Rezerwy Kas Chorych nie powinny być lokowane w budowlach i zbyt kosztownych instalacjach lecz w płynnych kapitałach, któreby w postaci kredytów wracały do życia gospodarczego. Szczególnie wskazaniem byłoby lokaty w listach zastawnych. Przy właściwej administracji składka, bez szkody dla ubezpieczonych, mogłaby być obniżona do połowy; wyższej też normy życie gospodarcze nie wytrzyma.

Różne

1.

Pomorze winno być specjalnie uwzględnione przy udzielaniu premii wywozowych na produkty rolnicze, ponieważ jest ono skazane na eksport swojej produkcji zagranicę przez swoje położenie geograficzne, które uniemożliwia mu zbyt na rynkach krajowych przez wysokość kosztów transportu, i ponieważ jego położenie polityczne wymaga oparcia na każdym polu. Zaznacza się również konieczność zniesienia kontyngentów eksportowych.

2.

Należy obniżyć taryfy kolejowe na przywóz do Pomorza nawozów sztucznych, wapna, węgla pasz treściwych i na przewóz bydła zarodowego.

3.

Nadto Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza powzięła jednomyślnie następujące rezolucje:

1) Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza zwraca się z prośbą do JWPana Wojewody Pomorskiego, by zechciał być orędownikiem, wysiłków Rady, wobec rządu.

Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza uważa, iż w celu skoordynowania działalności wszystkich urzędów państwowych, mających wpływ na życie gospodarcze Pomorza, **Pan Wojewoda Pomorski powinien być wyposażony w specjalne do tego pełnomocnictwa ze strony Prezydium Rady Ministrów.**

2) Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza zwraca się z prośbą do Izby Rolniczej, Przemysłowo - Handlowej i Rzemieślniczej, by całym swoim wpływem i autorytetem poparły jej działalność

3) Rada Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza zwraca się z prośbą do prasy i społeczeństwa o **solidarny wysiłek** w kierunku zrozumienia zagadnień gospodarczych Pomorza i poświęcenia im należytej uwagi.

Na następnym posiedzeniu Rady zostaną omawiane szczegółowe postulaty handlu, spółdzielczości i rzemiosła.

Przez morza i oceany do wzmocnienia potęgi państwa

Konieczność rozbudowy naszej floty handlowej i pasażerskiej

(Od naszego specjalnego korespondenta pomorskiego.)

Grudniadz, dnia 12 grudnia 29.

W myśl zasad polityki ekonomicznej każde państwo dba o to, aby swój handel wewnętrzny prowadzić na własnych drogach, jakimi są koleje. Tak samo każde państwo wszelkimi siłami dąży do tego, aby handel zewnętrzny szedł przez własne linie okrętowe morskie.

Zasad tych trzymają się nie tylko państwa potężne i przez wieki nieustannie organizowane, ale i państwa młode, powstałe po wojnie światowej, do których należy też i Polska.

Dużo się u nas mówi i pisze o konieczności stworzenia potężnej marynarki handlowej, lecz jak dotąd niewielką poszczycić się możemy flotą. Nie jest to winą rządu, który trudno posądzać o brak zrozumienia konieczności utworzenia silnej floty handlowej. Widocznie brak odpowiednich funduszy odgrywa tu główną rolę.

Nie mając więc możności zakładania własnych i licznych dróg handlowych morskich, z konieczności zadawaliśmy się jedynie kilkoma statkami handlowymi „Żegluga Polskiej” i statkami towarzystw okrętowych, w których kapitał polski gra jeszcze zbyt małą rolę, — zmuszeni jesteśmy patrzeć spokojnie na to, jak milionowe zyski, mogące korzystnie wpłynąć na nasz budżet, wędrują do obcych kieszeni.

Czytaliśmy niedawno w gazetach, że z powodu braku odpowiedniej ilości okrętów handlowych, Polska płaci państwom obcym za przewóz swych towarów, importowanych do kraju, olbrzymią sumę 400 milionów rocznie. Jeszcze smut-

niejszą rzeczą jest fakt, że handel nasz zagraniczny jest przez to uzależniony dużo od cudzoziemców, którzy mogą nas zrujnować swoimi frachtami, a w razie wypadku mogą sparaliżować częściowo nasz handel zamorski.

Aby mieć pojęcie o rozmiarach naszego eksportu, dość wspomnieć, że w okresie 6 miesięcy przez port w Gdyni przewinęło się przeszło 1200 okrętów handlowych.

Wobec rozwijającego się stale eksportu, rozbudowa polskiej floty handlowej stała się u nas jedną z najbardziej palących spraw. Według obliczeń ogólnych potrzebujemy co najmniej 200 okrętów handlowych o ogólnym tonażu 700.000 tonn. Tymczasem posiadamy dziś zaledwie około 20 własnych i półwłasnych okrętów handlowych do dyspozycji.

Rozbudowa naszej żeglugi handlowej jest zatem sprawą palącą i w tym kierunku powinna iść wyteżona praca ogółu. Podkreślić tu specjalnie należy, że statek jest dzisiaj rentowną realnością i zarówno rolnictwo, jak i przemysł i kupiectwo polskie powinno jak najprędzej zabrać się do utworzenia własnej silnej floty handlowej. Na te cele znaleźć się też powinny większe niż dotąd kredyty rządowe, a i społeczeństwo swoim ofiarnym groszem pomóc musi zrealizowaniu tej doniosłej sprawy.

Żywy interes państwa i narodu naszego wymaga koniecznie stworzenia silnej floty handlowej. Musimy uczynić więc wszystko, aby w naszych rękach znalazły się wkrótce szlaki morskie, wiodące do potęgi kraju i dobrobytu obywateli.

Termin drugiej konferencji haskiej odroczonej

Londyn, (AW). W kołach politycznych panuje przekonanie, iż druga konferencja haska zostanie odroczone do lutego 1930 roku. Jak twierdzą, odroczenie terminu wynika z trudności, jakie wyłoniły się w związku z planem Younga, między in. w dziedzinie reparacji wschodnich. Niektóre koła polityczne angielskie są również zdania, iż należy poczekać na wyniki plebiscytu hugenbergońskiego w Niemczech. Oczekują tu, iż już w najbliższym czasie wyznaczony zostanie ostateczny termin drugiej konferencji haskiej. Jak się zdaje, Francja nie będzie stawiać przeszkód w związku z odroczeniem konferencji.

Przed zerwaniem rokowań polsko-niemieckich

Warszawa, (AW). Rokowania o zawarcie traktatu handlowego z Niemcami posunęły się naprzód o tyle, że tekst małego traktatu jest już gotowy, za wyjątkiem punktów dotyczących eksportu trzody chlewnej. Punkt ciężkości leży w nieprzejednanym oporze Niemiec, w sprawie importu trzody, przyczem propozycje niemieckie sprowadzają faktycznie znaczenie kontyngentu trzody do zera. Strona polska sprecyzowała ostatnio swoje stanowisko, obecnie oczekiwane jest wypowiedzenie się w tej sprawie Berlina. W razie dalszego oporu należy się spodziewać przerwy w rokowaniach. Z kół poselstwa niemieckiego zaprzeczają kategorię wiadomości podanej przez jedno z pism jakoby poseł Rauscher miał w najbliższym czasie wyjechać do Berlina.

Wykrycie szajki przemytników

Katowice, (AW). Śląska straż graniczna wpała na trop dobrze zorganizowanej szajki przemytniczej w powiecie rybnickim, uprawiającej ten proceder od dłuższego czasu. Szajka składała się 12 osób, a na czele jej stał niejaki Alojzy Fröhlich u którego znaleziono większą ilość wyrobów tytoniowych niemieckich, sprowadzonych do kraju drogą nielegalną. Ustalono, iż w zabudowaniach należących do Fröhlicha urządzone były tajne składy towarów, przemyconych przez członków szajki. W toku dalszego śledztwa przytrzymałoby ubiegłej nocy dwóch wspólników Fröhlicha Anę i Emilję Palarz, siostrę i żonę zabitego niedawno w pościgu przez straż graniczną przemytnika Józefa Palarza. Jak się dowiadujemy afera zatacza coraz szersze kręgi, przyczem straty poniesione przez Skarb Państwa, obliczone na podstawie znalezionego dotychczas przemytu sięgają przeszło 100 tysięcy zł. Dalsze śledztwo, celem wykrycia pozostałych członków szajki w toku.

Poczekalnia Kasy Chorych lokalem posiedzeń złodziejskich

Wilno, (AW). W dniu 10 grudnia w lokalu Kasy Chorych w Wilnie, w godzinach wieczornych kilku awanturników w poczekalni biura kasy wszczęło bójkę i potłukło szyby w oknach, oraz poturbowało dwóch woźnych kasy. Następnie zdemolowali oni całe urządzenie poczekalni. Wezwany oddział policji zdołał zatrzymać dwóch awanturników. Jak się okazało awanturnicy ci rekrutowali się z mętów społecznych, które obrały sobie poczekalnię Kasy Chorych za miejsce swych posiedzeń, na których odbywali konferencje złodziejskie.

Przed wyborami nowego prezydenta Litwy

Kowno, (AW). Dnia 20 grudnia upływa kadencja wyboru na prezydenta republiki Smetony. Wobec tego po domach w Kownie krąży agenci rządu zbierając podpisy pod listami domagającymi się utrzymania Smetony na stanowisku prezydenta.

Bolszewicy nasyłają do nas agitatorów masami

Wilno, (AW). Według danych statystycznych w ciągu ubiegłego miesiąca na odcinku granicznym od Dżisny do Filipowicz ujęto 34 wysłanników sowieckich, przy których znaleziono 65 kg. bibuły antypaństwowej.

Ambasador francuski w Berlinie żeni się z Polką

Berlin, (AW). Dzienniki tutejsze donoszą, że ambasador francuski w Berlinie de Margerie wstępuje wkrótce w związku małżeńskie z panią Risse, Polką z pochodzenia. P. Risse oddawna zamieszkuje w Berlinie i jest właścicielką wielkiego salonu fotografii. Poseł de Margerie zamierza na wiosnę złożyć prośbę o dymisję i zrzec się dalszej działalności dyplomatycznej. Jako kandydatów na stanowisko przedstawiciela Francji w Berlinie wymieniają posłów w Kopenhadze, Warszawie i Wiedniu.

Widmo konfliktu o Morze Śródziemne

Zaostrzenie antagonizmu między Włochami i Francją

(Korespondencja własna.)

Rzym, w grudniu 1929 r.

Istniejące od dłuższego czasu napięcie francusko-włoskie, którego źródłem jest rozbieżność w ocenie kwestii rozbrojenia na morzu, zwłaszcza zaś Śródziemnym, w ostatnich dniach znacznie się zaostrzyło.

Minister spraw zagranicznych Briand przyjął przed kilku dniami włoskiego posła w Paryżu hr. Manzoniego, i wręczył mu pisemną odpowiedź Francji w tej sprawie.

Odpowiedź jest odmowna, a mianowicie w tym kierunku, że rząd francuski jest wprawdzie skłonny do dalszych przyjaznych rokowań z Włochami, o ile chodzi o kwestje morskie, atoli nie może przyjąć włoskiego projektu zrównania ilości i jakościowo flot wojennych obu zainteresowanych krajów. Nota francuska podkreśla, że Francja musi stale liczyć się z koniecznością prowadzenia ewent. równoczesnej akcji zbrojnej na Atlantyku i na Morzu Śródziemnym, a ponadto posiada rozległe obszary zamorskie, które wymagają daleko idącej obrony w wypadku wojny.

Sedno rzeczy nie leży atoli w wielkości i rodzaju tonażu, lecz chodzi tu o odwieczny problem rywalizacji francusko-włoskiej na Morzu Śródziemnym, co zarówno ze względu na kolonie północno-afrykańskie, jak i Bałkan ma dla Francji ogromne znaczenie.

Nie mniejsze znaczenie kwestja Morza Śródziemnego ma dla Włoch, które cierpiąc na przeludnienie z coraz to większą zazdrością patrzą na rozwój potęgi kolonialnej Francji w północnej Afryce. Zaś dla przeludnionych Włoch siłą rzeczy wpływa potrzeba zdobycia nowych terytoriów, bądź też dla eksploatacji gospodarczej celem za-

opatrzania w pracę materiału roboczego w kraju, pozostającego bez możliwości egzystencji.

Pozatem gra dużą rolę niechęć Włoch do Francji, która panuje nad wszelkimi kolonjami, najwięcej nadającymi się dla celów ekspansji włoskiej, jak Tunis i Abisynja. Co krok ekspansja włoska napotyka na silne opozycje Francji, która nawet na Adryatyku i na Bałkanie krzyżuje włoskie plany za pośrednictwem Jugosławji.

Napięte już i tak stosunki między Francją i Włochami mogą zaognić się jeszcze więcej, jeżeli Francja w razie jakiegos przyszłego bezrobocia na większą skalę — wyrzuci za granicę tysiące Włochów, zatrudnionych w przemyśle francuskim i zamknie granice dla dalszej emigracji włoskiej. Wtedy problemat stosunków włosko-francuskich przybrać może naprawdę niepokojącą formę.

Przedewszystkiem jednak kwestja emigracji włoskiej do krajów zamorskich w związku z przeludnieniem Włoch jest dla tego państwa tak żywotną, że w przyszłości oczekiwać można jeszcze niejednych nieporozumień włosko-francuskich w sprawie kolonii zamorskich.

Niektórzy zadają sobie często pytanie, czy wojna między Włochami i Francją jest kiedykolwiek w przyszłości możliwa? Sądzić można raczej że nie. Przedewszystkiem obydwaj narody łączy jedna wspólna kultura łacińska, a pozatem pod względem militarnym Włochy długo jeszcze nie będą w stanie dorównać Francji.

A jednak wojna włosko-francuska w przyszłości, mimo dzisiejszych dążeń pokojowych nie byłaby znów zbyt wielką niespodzianką dla świata, który przywykł już do większych niespodzianek dziejowych.

L. Rom-ski.

Proszek i Mydło
Regera
najlepsze!

Szósty dzień przesilenia rządowego

Opinia publiczna pozostawiona bez informacji

Warszawa, 13. 12. Formalnie szósty dzień przesilenia przedstawił się dosyć ubogo. O godz. 12 był przyjęty na Zamku pos. Smulikowski jako przedstawiciel Frakcji Rewolucyjnej. O godz. 1 poseł Chądzyński (N. P. R.), o godz. 5 pos. Chaciński jako prezes klubu Ch. Dem., a o godz. 6 wieczorem Rozmaryn, po śmierci Reicha przywódca Żydów małopolskich. Zmiana nastąpiła z posłem Chacińskim, który nie mógł być przyjęty w południe, o tej porze bowiem był na pogrzebie matki. Zdaje się, że na tych naradach zostały ukończone konferencje z posłami.

Opinia publiczna pozostawiona jest ciągle bez jakichkolwiek informacji. Uczestnicy konferencji czują się związani ze względu na osobę p. Prezydenta i odmawiają wszelkich wyjaśnień o przebiegu rozmowy i stanie przesilenia a kancelarja cywilna nie udziela żadnych komunikatów. Kiedy nastąpi ogłoszenie syntetycznego komunikatu, jeszcze nie wiadomo. Mówiono w południe, że kto wie, czy nie zostanie dopiero wydany na nie dziele. Może kancelarja cywilna udzieli także wyjaśnień w sprawie zapowiadanych dalszych narad. Opowiada się, że teraz miałyby być zaproszone organizacje społeczne i mniej wysunięte osobistości ze społeczystwa. Opowiadano także, że dyskutowano nad zamiarem zwrócenia się do prawników krakowskich (Jaworski?) z prośbą o interpretację słów konstytucji, co znaczy „powołuje” i „odwołuje” rząd, słowem, chodziłoby o usunięcie „wątpliwości konstytucyjnych”.

Sytuacja obecna budzi analogję z rokiem 1922 w szerszym zakresie lub mniejszym do trudności, jakie się wyłoniły w listopadzie 1926 na temat „stać czy siedzieć”.

Jedno pozostaje niezmiennione: inicjatywa leży w rękach p. Prezydenta i od niego tylko zależy przebieg przesilenia. Gabinet pozostając „in statu dimissions” podejmuje w dalszym ciągu ofensywę.

Co słyhać w Sejmie?

Warszawa, (AW). Jak się dowiaduje Agencja Wschodnia, posiedzenia poszczególnych klubów sejmowych odbędą się dopiero w przyszłym tygodniu, tymczasem odbywać się będą tylko posiedzenia prezydów klubów.

Posiedzenie Rady miejskiej.

Na mocy §§ 39 i 40 ordynacji miejskiej z dnia 30. maja 1853 r. zwołuje niniejszym zwyczajnie jawne posiedzenie Rady miejskiej na **wtorek, dnia 17. grudnia 1929 r. o godz. 18-tej** w sali posiedzeń Rady miejskiej.

Posiedzenie Komisji Przygotowawczej odbędzie się w piątek, dnia 13. grudnia 1929 r. o godz. 18 w sali posiedzeń Rady miejskiej.

Porządek obrad ogłoszony jest przez wywieszenie w skrzynce ogłoszeń w ratuszu.

(—) **Kopicki**
przewodniczący.

Najlepszy prezent gwiazdkowy to los Państwowej Loterii Dobroczynej

której ciągnięcie odbędzie się w dniu **23. grudnia br.** Ponieważ wyniki ciągnięcia ogłoszone będą dopiero po świętach, więc przez gwiazdkę będzie posiadający los przeżywał chwile błogiej nadziei. Loteria ta jest jednorazowa. Polówka losu kosztuje zł. 4, cały los zł. 8 (ćwiartek niema). Wygrane po 30.000-15.000-1.000 i t. d. razem 6000 wygranych na ogólną sumę 188.000 zł. Losy nabyć można 2800

w kolekturze Kunowskiego w Chojnicach.

NA GWIAZDKĘ

polecam bogaty wybór stosownych

podarków gwiazdkowych

jak: zegarki kieszonkowe oraz bransoletki, regulatory, sztucce, tyżeczki do herbaty, papierosniczki, koleczyki, spinki i inne artykuły złote i srebrne. Obrączki ślubne, barometry, termometry, okulary krucyfiksy, lichtarze, figury św., laski.

Reparacje wykonuje się prędko, akuratnie i tanio.

Brunon Lougear,

mistrz zegarmistrzowski

Chojnice, ul. Gdańska 14.

Ekspedycja samochodami i transport mebli

Polecam mój samochód ciężarowy do transportów każdego rodzaju.

B. Borkenhagen

u. Dworcowa 7.

Tel. 6.

Tel. 6.

Przetarg przymusowy

Dnia 14. grudnia r. b. o godz. 13-tej sprzedam na sali p. Jazdzewskiego najwięcej dającemu za gotówkę i żelazną szafę.

W. Kowalski
K-m. s. d. Chojnice 2805

Przetarg przymusowy

Dnia 14. grudnia r. b. o godz. 14.50 sprzedam najwięcej dającemu za gotówkę:

1 biurko męskie
1 leżankę
2 krzesła
1 szafę
1 p. rogów.
Zbiórka licytantów w moim biurze.

W. Kowalski
Kom. sąd. Chojnice 2804

Przetarg przymusowy

Dnia 14. grudnia r. b. o godz. 15. sprzedam na sali p. Jazdzewskiego najwięcej dającemu za gotówkę:

3 zegary (regulatory)
W. Kowalski
Kom. sąd. Chojnice 2803

Za darmo

podam każdej pani bardzo skuteczny środek przeciw **upławom**

Za szybki skutek pozostanie mi każda pani wdzięczna.

A. Gebauer, Stettin,
A. 43 Friedrich-Eberstr 105 (Niemcy). Dołączyć na portorja.

Kompres, przy dobru wykorzystaniu miejsca

Wywiadownia.

Emeryt, komisarz Policji Państw. **Trawicki,** Chojnice Warszawska 21. Wywiady wszelkiego rodzaju, materiały procesowe oraz tłumaczenia. 2761

RADJO

Najnowsze aparaty radjowe Telefunken bez baterji i akumulatorów oraz aparaty Philipsa i krajowe, są do nabycia po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach w Drogerji

Kazimierza Łaka
obok Magi t. 2771

Najlepszy podarek gwiazdkowy —

to Radjoparat

Najlepszy Radjoparat to TELEFUNKEN

TELEFUNKEN 40 W

Głośnik Telefunken

ARCOPHON 3

TELEFUNKEN

NAJSTARSZE DOSWIADCZENIE, NAJMODNIEJSZA KONSTRUKCJA

Sledzie

szuka — 0.17
— 0.15
10 sztuk — 1 zł.
12 " — 1 zł.
15 " — 1 zł.

poleca

Alfons Pierzyński
Gdańska 5. 2773

Drzewka Owocowe

w dobrych gatunkach poleca

K. Błaszczak
szosa Gdańska 16.

Karoserje

samochodowe
dostarcza i przebuduje
Fabryk. Karoserji
PRZEWOSKI - Starog rd
tel. 215 rok zał. 1885
Sprzedam natychmiast w
Brusach około 60 morgów
dobrej 2790

ziemi,
obsianej żytem w całość
lub w mniejsz. parcelach.
Maria Brzoskowska, Brus.

Ogłaszajcie
w poczytnem piśmie naszym

Wykwintne manicure 1 zł.

Dworcowa 72.
Krakowska.

Pokój

um-blowany do wynajęcia.
Gdańska 20.

Sprzedam 7278

pościel i 2 poduszki kwapowe i spodek z piór.

Zgl. do D ien Pom. 2767

Wielka sprzedaż gwiazdkowa

Płaszczki damskie i suknie, pulowery, suknie wężone, modne materiały wełniane i jedwabne, konfekcja męska i dziecięca, firany, dywany, chodniki, bielizna damska i męska, trykotaż.

Specjalną uwagę zwracamy na okna wystawne.

Specjalną uwagę zwracamy na okna wystawne.

JULJUSZ SCHREIBER, CHOJNICE

Rynek 17

Tel. 48.

Skład największego wyboru i dobrych jakości.